Bli kjent med kaninen Rosa, del 3

Tekst og illustrasjoner:
Anne Schjelderup
Filosofiske spørsmål:
Anne og Ariane Schjelderup, Øyvind Olsholt
Sist oppdatert: 4. januar 2004

Kaniner liker å være sammen med mennesker. Det er fordi de er vant med å leve sammen i store familier. Mia tror at Rosa føler seg som en del av familien til bestemor og Mia.

Jeg tror Rosa kjeder seg når jeg er på skolen. Kaniner liker seg nemlig best sammen med familien sin, og familien til Rosa er bestemor og meg.

For kaniner bor alltid sammen i familier. Men kaninfamiliene er gjerne store; ikke små som her hos bestemor og meg. Det er derfor vi sier at kaniner bor i kolonier; det betyr at det er veldig mange som bor sammen. I disse storfamiliene er det en streng rangordning, dvs. at noen av kaninene står over de andre. De kommer alltid først: de får spise den beste maten, de får sove på de beste stedene i kaninhulen og de får barn med alle de sterkeste og peneste kaninene. De andre kaninene får derfor ikke så god mat og lever ikke så trygt. De blir derfor litt tynnere og mere pjuskete i pelsen, og har lettere for å bli tatt av rovdyr.

For å finne ut hvem som står øverst på rangstigen slåss kaninene. Disse slåsskampene er ikke så farlige, for de skader ikke hverandre på ordentlig. Men hvis det kommer en helt fremmed kanin er det en annen tone – da sloss de på ordentlig! For kaniner godtar ikke at det kommer andre kaniner på deres område.

Kjæresten til Rosa heter Truls, og noen ganger slåss han med menneskepappaen sin når han går for mye rundt på teppet til Truls. Da må Truls sette ham på plass, så han angriper føttene han! Truls er ikke så stor, så det ser kjempemorsomt ut når han blir så sint. Da må jeg bare le!

Kaninene markerer området sitt med lukt slik at andre kaniner vet at de bør holde seg unna. De har en spesiell slags tiss som de bruker til dette. Og så gnir de kjaken mot alt mulig, for under kjaken har de en kjertel som det kommer et eget luktestoff fra.

Rosa har også en slik kjertel, og hun har allerede merket hele huset med lukten sin – bestemor og meg har hun merket også! Og når det kommer noen

på besøk, gnir hun kjaken mot skoene og buksene deres for å forsikre seg om at de hører til i familien. Da er hun ganske søt! Hun pleier også å slippe en liten lort her og der slik at alle vet at dette er hennes område.

Da Rosa var ung, var det ikke så greit for bestemor. For Rosa ville helst vise at hun var høyere på rangstigen enn oss andre. Derfor tisset hun på både bestemor og meg og bæsjet overalt! Bestemor ville til slutt ikke ha henne løs lenger. Rosa måtte holde seg i buret. Men jeg insisterte på å ha henne i sengen mens bestemor leste eventyr. Vet du hva Rosa gjorde da? Hun lå helt stille og lot som om hun var veldig snill og grei. Etterhvert slappet jeg av og hørte på historien. Plutselig hoppet Rosa opp og tisset på både bestemor og meg. Midt i ansiktet! Det er jammen ikke alltid like greit å være kanin-eier!

Filosofiske spørsmål

1. *Hvorfor har vi familie? Høres det fint ut å bo i en storfamilie slik kaninene gjør, eller hadde det blitt litt slitsomt å bo så mange sammen? Tror dere at kaninene tar vare på de andre kaninene i familien? Tar vi mennesker vare på de vi er i familie med?*

2. *Kaninene slåss for å finne ut hvem som skal stå øverst på rangstigen. Finnes det rangstiger blant mennesker også? Hvordan finner menneskene ut hvem som står øverst på rangstigen? Slåss vi også, slik kaninene gjør? Eller er det andre ting som avgjør hvem som skal få mest – som f.eks. hvor mange penger man har, om man har en far som er sterk eller om man er berømt?*

   Det hender kaninene tisser på hverandre for å vise at de vil stå over dem – slik Rosa tisset på Mia og bestemoren hennes for å vise at hun var «sjefen». Gjør vi mennesker noe lignende – er det f.eks. litt det samme som å tisse på hverandre når vi dynker hverandre i snøen om vinteren?

3. *Kaninene markerer hjemmet sitt med lukt slik at kaniner som ikke hører til deres koloni holder seg unna. For de vil bare være sammen med sin egen gruppe. Er det noen ganger slik blant mennesker også? Hva gjør vi mennesker for å vise at vi hører til en bestemt gruppe hvor ingen andre får være med?*

4. *Er det egentlig riktig å sammenligne kaniner og mennesker – vi kan jo ikke vite hvordan kaniner opplever ting? Eller kan vi det?*

5. *Hvorfor er det ekkelt å få tiss i ansiktet? Tiss er vel ikke farlig? Eller er det på en måte farlig allikevel, siden vi er så redde for å få det på oss?*